

І ступому
наугайтесь,
І свого не
цирайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редация і Адміністрація:
"Свобода", 31-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюз: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXII. Ч. 26. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЛЮТОГО 1975 ЦЕНТИВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 7, 1975 No. 26. VOL. LXXXII.

Роківни 22-го Січня в Чикаго

Чикаго. — В неділю, 26-го січня 1975 р., заходами місцевого Відділу УККА під головуванням д-ра Юліана Куласа, відбулися урочистості відзначення роковин 22-го Січня, світлх роковин Самостійності і Незалежності України — інформус місцевий гнівник "Нова Зоря" з 2-го лютого. На програму святкування склалися благодарні са. Літургії в усіх українських церквах Чикаго, увечері, о год. 6-й, відбувся в репрезентативній залі Фонтана Д'ор Бенкет, з участю Владика Ярослава, єпископа спархії св. Отця Николая та Преос. Владика Константина, єпископа Української Православної Церкви, численних представників різних етнічних груп метрополітального Чикаго і усіх понад 600 учасників. Почесними гостями були Ніль Т. Гартіган, заступник губернатора сейту Ілліной, Карло Куртис, сенатор ЗСА, Франк Анунціо, конгресмен ЗСА, Т. Гайд, конгресмен ЗСА та Едвард Д. Дервінскі, конгресмен ЗСА, якому з нагоди Свята Державності надано по чести "Громадянина Року" за його відмінну діяльність в обороні прав поневоленх народів.

Український День в Картереті

Посадник міста Картерет, Н. Дж., д-р Іван Фенік (сидить по-середині) проголосив День Української Незалежності. На фото (зліва): Я. Зубенко, П. Прокопак, Д. Джангеліку, К. Смічак, Р. Магела, І. Рачинська, С. Якубович, Архис. Марко, З. Сенюк, В. Янів, І. Магела, М. Гидік, Я. Янос, В. Поспільні, І. Бушнір, С. Ганерський, П. Прокопак, А. Трух, А. Гедеш, Г. Дізьо, Р. Гришуня, В. Матлага.

РОЗГЛЯД "ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ" В ГАМІЛЬТОНІ ДРАТУГ СОВЕТСЬКИХ ПРОПАГАНДИСТІВ

Кіів. — У газеті "Радянська Україна" з 31-го січня кандидат історичних наук М. Варварцев опублікував статтю "Сидячи на айсбергах "холодної війни", в якій займає між іншим становище до відбуття в Гамільтоні, Канада конференції на тему "Проблеми сучасної України". Конференція відбулася, як відомо, ще під кінець жовтня 1974 року за ініціативою Департаменту політичних наук МекМастер університету під керівництвом Міждепартаментального комітету на чолі з проф. П. Потічним. Конференція була незвичайно успішна і притягнула увагу багатьох видатних українських і іноземних спеціалістів.

В КОМСОМОЛІ УКРАЇНИ ПЕРЕВЕДЕНО ЧИСТКУ

Кіів. — На IV пленумі ЦК ЛКСМ (комсомолу), що відбувся тут 25 січня, не тільки піддано критиці дотепершню діяльність цієї офіційної молодіжної організації в Україні, а й переведено зміни у її керівництві, звільнивши у зв'язку з переходом на партійну роботу дотепершнього доволитного першого секретаря ЦК А. М. Гренка, перебраного до ЦК ЛКСМ на XXII з'їзді комсомолу України в березні 1974 року. На цьому пленумі А. М. Гренко вже не виступав зі звітною доповіддю, хоч це повинен був зробити, а з такою доповіддю виступив дотепершній другий секретар ЦК А. І Корніснюк, якого пленум обрав першим секретарем. А. І Гренко звільнено також і від обов'язків члена бюро ЦК ЛКСМ. Невідомо тільки, чи він отримав ще в складі ЦК ЛКСМ. Другим секретарем ЦК обрано М. П. Белодубського, а секретарем і членом бюро ЦК С. П. Вєбіча. Компартію України на пленумі репрезентували другий секретар ЦК КП України І. К. Лутак, а ЦК ВЛКСМ — секретар ЦК С. Г. Артюнян.

Січневі Роківни в Гартфорді

Посадник Гартфордів підписує прокламацію Дня Української Незалежності. На фото (зліва): Роксолія Салик, посадник Джордж Атенсон і голова Відділу УККА д-р Осні Теслоко.

Гартфорд, Конн. (П. Ш.) — Відділ УККА при співпраці місцевих організацій прочисто відзначив роковини відновлення української державності Актом 444-го Універсалу 22-го січня 1918 року. В ранніх годинах у церкві обох віровизань були відслужені Богослуження в наміренні українського народу. О годині 4-й по полудні в залі Українського Народного Дому відбулася Святочна Академія, яку започатковано американським національним гимном та привітанням учасників свята головою Відділу УККА д-ром О. Теслоком. Вступний короткий словом голова з'ясував причини відзначування роковин Незалежності України. Виконавчий хор "Діброва" — "Отче наш", сольо п. Я. Заставський, наділо виставило святочного настрою Академії. Другою точкою було пісня "Ой зіпшла зоря" — сольо пп. О. Кінах і О. Кузьма.

Підкреслюючи своє українське походження, д-р І. Фенік заявив, що він гордий з того, що першу прокламацію, яку він підписує на початку своєї каденції, є проголошення 22-го січня "Український День" в місті Картереті. Він тим закликав всіх мешканців міста прилучитися до американців українського походження і разом відзначити День Української Незалежності. Про це подію місцева і довокілька американська преса подала згадку і прихальну статтю.

У середу, 22-го січня, о год. 8-й ранку біля міської ратуші зішлись молоді СУМА, учні Школи Українознавства, члени ООЧСУ та старше громадянство міста Картерет. У привітності біля 40 осіб та двох міських радників мейор д-р Іван Фенік та голова Громадського комітету Василь Матлага вголосили відповідні промови про ціль свята. Під час піднесення обидвох прапорів присутні відповіли американській і українській гимні.

Репрезентанти українських організацій відбудуть нараду 200-річчя ЗСА

Нью-Йорк. — Репрезентанти усіх українських організацій Нью-Йорку і Метрополіти в по-неділю, 10-го лютого ц.р. о год. 7:30 вечором в приміщенні Українського Інституту Америки (2 Схід 79 вулиця в Нью-Йорку) відбудуть нараду, щоб обговорити плани української участі у святкуваннях 200-річчя Незалежності ЗСА, яке припадає в 1976 році. Засідання відбудеться за ініціативи Володимира Бакада, президента Українського Крайового Комітету 200-річчя Америки. Володимир Бакад працює також в американському по-дібному комітеті міста Нью-Йорку і на засіданні він докладно поінформує учасників про плани міста й е-детальну українську участь у цих святкуваннях.

Збірка на пам'ятник МИХАЙЛА ГОЛИБСЬКОГО

Едмонтон, Канада. — Окремий Комітет, що розпочав тут збірку пожертв на поставлення пам'ятника на могилі св. п. співака Михайла Голубського. Очі очі допомогти можуть переслати свої пожертви на адресу: Holytsky Memorial Fund, 10859-93rd St., Edmonton, Alta., Canada

Секретаріят СКВУ заперечував проти чергового перекручування фактів

Торонто. — Після засуду у Вінниці на 8 років з'язичі лікаря М. Штерна, людини жидівської національності, нібито за "торгування ліками", а власиво за те, що Штерна вніс апликацію на в'їзд до Ізраїлю — в совєтській, а також закордонній пресі появилися були численні замітки і коментарі. Ан-ломовна преса в ЗСА і Канаді, зокрема остання, друкувала зокрема замітку про Штерна під заголовком: "Вирок українського суду у Вінниці". Проти таких тенденційних звітувань, які могли б викликати непорозуміння між українцями і жидями, заперечував Секретаріят СКВУ, який видав опрацьоване в англійській мові і розіслане пресі повідомлення, в котрому відміє, що в совєтській системі такі установи як "український суд" і "українська справедливість" фактично не існують, чого найкращим доказом є те, що, наприклад, Валентин Мороз і численні інші українці сидять не в українських, а московських тюрмах і концтаборах. Так зване "українське судництво" повністю підпорядковане головному прокуратурі в Москві і суди в Україні сувідять згідно з інструкціями з центру — говориться у протесті СКВУ.

СССР заперечив вістки про бази в Португалії

Москва. — Газета "Правда" і агенство ТАСС опублікували 4 лютого повідомлення, формально заперечуючи вістки, покликаючись на португальську заяву, мовляв, СССР поробив заходи, щоб дістати морські бази на території Португалії. У повідомленні нічого не говориться, однак, про те, що Москва звернулася до Португалії з пропозицією уможливити для совєтської військової флотії користування португальськими портами. Совєтське заперечення є фактично повторенням португальського заперечення без ніякого з'ясування фактичного становища СССР, що тільки підтверджує факт про заходи совєтського уряду такі бази для себе в Португалії дістати.

У столиці Перу військові придумали бунт поліцаїв

Ліма, Перу. — У середу, 5 лютого, перуанські військові частини із допомогою танків придушили тут бунт поліцаїв, які вимагали підвишок у заробітних платнях. Під час збройного зудару вбито кілька поліцаїв, а багатьох арештовано. Коли військові частини заатакували поліцейний гарнізон, то по Лімі поширилися заворушення в автомобілях, ворушення в мотобілях, по-ліцаї епіпали клуб армійських офіцерів, ушкодили ряд грабували багато крамнич, підпалили приміщення конторських урядом газет і повивали вікна в готелях. Ліній військовий уряд Перу проголосив в країні "надзвичайний стан", згідно з яким всі конституційні права завішені, і встановив в столиці "поліцейну годину" від 10-ої год. вечора до 5-ої рано.

ПЛАН ВИКОНАНО ТІЛЬКИ НА ...17%

Вінниця. — Совєтська українська преса багато пише про "досягнення" на відтинку механізації сільського господарства в Україні в ССР і про "оснащення колдоспів та радгоспів модерно технікою". Останній часом, однак, републіканські газети вдарили на сполох, мовляв, механізація то і с, але немає механізаторських кадрів. В газеті "Сільські вісти" з 31-го січня опублікована інформація про ситуацію на відтинку забезпечення механізаторськими кадрами у Вінницькій області, про яку досі ніде не згадувалося як про відсталу. З репортажу виявляється, що у переважній більшості господарств Вінниччини відсутня нестача механізаторських кадрів. У Вінницькому районі за чотири роки п'ятирічки план підготовки спеціалістів масових професій виконало лише на сорок сім процентів.

Замах на керівника чехословацького телебачення за А. Дубчека

Рим. — На Ірі Пелікані, колишнього керівника телевізійної сітки у Чехо-Словацькій за урядування Александра Дубчека, зроблено спробу замаху, надіслано до його мешкання в Римі поштовою посылкою з викладеною бомбою. Ірі Пелікан одержав посылку у вівторок, 4 лютого, і коли почав її відкривати, завважив дим, що відразу викликало в нього підозріння. Він викликав па-чкучу до сусідньої кімнати, де вона експлуатувала. Ірі Пелікан проживав в ескані в Італії від 1968 року, тобто від часу повалення уряду А. Дубчека.

СВОБОДА SVOBODA Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07310.

У цікавій статті про виступ у журналі "Мовознавство" академіка, відомого пролунника Микося, І. Вілодиди з різкими плямами для підняття процесу обмосковлення населення України, Екскурсії в минуле, подаючи подробиці про конференцію, що відбулася в Симферопольському університеті 11-12 квітня м.р., коли там обговорювалися питання: "Російська мова в її зв'язках з українською та іншими слов'янськими мовами" ("Русский язык в его связях с украинским и другими славянскими языками").

Лірика Луцька ПРО НОВІ ВИДАННЯ з його вікна В. Полянчик. СТРИЛ УНОЧІ. Сенсаційна повість. Видана в видавництві "Свобода", Філадельфія, Па., 1974, ст. 107. Обертрук Василя Дорошенка. Ш-те справлене видання.

ХТО КОМУ ЗАПОДІЯВ КРИВДУ? Недавно в рубриці "Голоси читачів" Богдан Войчук висловив деякі застереження до думки секретаря письменницької організації "Слово" О. Тарнавського. В тому дописі він закликає секретарів "Слова", що, мовляв, воно "роздуло" справу Світлинського і інших, про яких письменницька організація добила резолюції в обороні переслідуваних на з'їзді ПЕН Клубу. Вважаємо, що ту акцію на форумі ПЕН Клубу треба рихувати найефективнішою. І письменницька організація "Слово" зробила великий вклад в оборону переслідуваних. Це той шлях, який справді веде до оборони, а не до "угроблення".

Дамасться оборона система НАТО

З днем 5 лютого ЗСА припинили військову допомогу для Туреччини, свого досі чи не надійшого союзника у східній частині Середземного моря, з допомогою якого можна було втримувати під постійною контролею стратегічно важливі Близький і Середній Схід та підступити до ССРС з півдня. Безпосередньою причиною такого американського потягнення був план шляхом натиску заставити Туреччину до поступку на Кипрі, щоб в цей спосіб припинити пологодження кипрської проблеми і грецько-турецького конфлікту.

Е всі підстави припускати, що цим разом американські політичні чинники зробили серйозну помилку, яка може привести до повного і остаточного заламання оборонної системи Північно-Атлантичного Оборонного Союзу (НАТО) у цій частині Середземного моря. Турецький уряд вже зарегував на американську форму натиску, заловивши, що Туреччина рішуче перевірити своє місце і свою роль в оборонній системі НАТО, бо, мовляв, країні не під силу власними засобами охороняти цей оборонний відтінок НАТО без зовнішньої допомоги. Мало того, турецькі газети підняли також питання американських баз в Туреччині, які для оборонної системи НАТО мають дуже важливе значення.

Оборона система НАТО у східній частині Середземного моря почала даватися літом минулого року, коли на Кипрі стався переворот, у висліді якого прийшло до грецько-турецького конфлікту і захоплення частини Кипру турецькими військами. Греція, тоді ще також член НАТО рішуча вийти з оборонної системи НАТО, при чому даліший розвиток подій у Греції пішов по лінії, яка не обіцяє нічого доброго ні для ЗСА, ні для НАТО. Все так розвив Греції з НАТО не створював такої прямої загрози для оборонної системи НАТО у східній частині Середземного моря, як можливий розрив з НАТО Туреччини з і добре вишколеною і вивіреною майже півмільйонною армією. Крім того, Туреччина займає стратегічно важливі позиції з двох південних кордонів з ССРС.

Мавши неполадану проблему конфлікту на Близькому Сході, ЗСА послабили свою позицію також на відтинку Греції, а тепер Туреччини. Заламання оборонної системи НАТО ускладнює положення ЗСА на Середземному морі і на Близькому Сході, з чого напевно в скорому часі скористас ССРС, який вже раніше подбав про "нормалізацію" відносин з Туреччиною, відвернувши односторонній добросусідський взаємин з Грецією. Для рівновати сил в Європі все це може мати трагічні наслідки.

Втрачається балине

Недавно Департамент оборони повідомив, що в кінці минулого року зголосилося до Армії, тобто, до служби і піхотиників, танковиків і артилерійських частин, більш добровільців, ніж Пентагон, передбачував, бо квота була виводжена на 105,3 відсотка. Натомість тільки рік раніше в кінці 1973-го року, багато менше молодих чоловіків зголосилося до Армії, бо тільки 88,7 відсотка із числа, на яке надіявся Департамент оборони. Як відомо, два роки тому в ЗСА припинено примусово покликкування до військової служби, а фактично створено "професійну" армію, яка складається із добровільців.

На перший погляд виглядає відрадною статистика Департаменту оборони, що в кінці минулого року число добровільців до Армії дуже збільшилося, бо це запевняє, що чисельно збройні сили ЗСА зростають. Але, коли приглянутись ближче до ситуації, то справи не виглядають аж так світло. Поперше, збільшення в числі добровільців було спричинене головним чином тим, що в кінці минулого року в Америці дуже зросло безробіття з огляду на економічну рецесію. Значить, більше молодих чоловіків зголосилось до військової служби не тому, що Уряд підвищив платні рекруткам та встановив спеціальний фінансовий "бонус" для добровільців, а тому, що ці молоді люди або втратили працю, або взагалі не могли її дістати. Отже, можливими виходами із ситуації було одержувати суспільну допомогу чи безробіття, або зголоситись до Армії. Багато хлопців воліло зголоситись до військової служби. Виникає питання: що буде з тією "добровільною" Армією, якщо економічна ситуація покращає, рівень безробіття впаде, і молоді чоловіки зможуть одержати працю в цивільному секторі? Напевно число добровільців дуже зменшиться, а разом із тим чисельно зменшаться збройні сили ЗСА, що було б великою загрозою для безпеки країни.

Другою невтішною сторінкою сьогоднішньої "добровільної" Армії є те, що добровільцями у великій більшості є негри, тоді, коли старшинські кадри переважно складаються із білих. Отже, Армія більше не представляє собою перекрою американського суспільства, як це було тоді, коли всі фізично спроможні юнаки були змушені відбувати 2-річну військову службу. Хоча негри становлять тільки 11 відсотків населення ЗСА, то в Армії їх є 20 відсотків. Цей факт не тільки протирічить принципів расової інтеграції, пролагованої самим Урядом, але може в майбутньому довести до серйозних конфліктів між старшинською верствою, яка складається переважно з білих, і радийним воцтвою, яке з кожним роком все більше стає негритянським.

ЗСА плянують дати Сирії 25 мільйонів доларів допомоги

Вашингтон. — Державний департамент повідомив, що плянує дати Сирії 25 мільйонів доларів із спеціального фонду, призначеного для країн Близького Сходу, щоб заохотити цю арабську країну до поміркованої політики. Хоча ця сума досить мала, то Уряд надає цій заявці новий допис багато уваги, бо це була б перша економічна допомога ЗСА для Сирії від 1965-го року, не враховуючи допомогу в харчах, яку Америка давала

нової партії більшовиків" і КПБ (У) ("Комуністичної партії більшовиків України"). Д. Лебедь, автор праці "Советська Україна і національне питання за п'ять літ" широко говорить про питання двох культур в Україні. Тези цієї теорії такі: "Україні існує дві культури: міська і селянська. Міська культура, до того ж — московська, тобто російська. Міська російська культура — пролетарська, більш "передові", прогресивна, вища, з історичними перспективами. Селянська культура — це українська культура, більш відста, нижча, яка засуджена на замирання. Між обома точіть боротьба. Яна з них переможе, — буде рішення цією боротьбою. Перемога буде безперечно більш прогресивна, передова, пролетарська, "російська", тобто російська.

"Безперечно партія мусить відмовитися від реакційної "вигідної" підтримки української культури, приєднавши її до загальної і активної підтримки російської культури, себто пролетарської". Автор цієї теорії, Д. З. Лебедь, в 1923 році писав, що "ми знаємо, теоретично, що боротьба є невіддільна між двома культурами. У нас в Україні з огляду на історичні обставини культура міста є "російська культура", а культура села — українська".

Далі "Комуніст" висловився і проти г-в українців, пишучи: "ставити собі завдання активно українізувати партію, а з цим також робити свій кляс, це буде для "інтересів культурного руху справу реакційною (Грчак питається: "якого культурного руху"), бо національне, штучне насадження української мови в партії та в робочому клясі, при сучасному політичному, економічному та культурному взаємовідношенні між містом і селом, означає на його думку стати на точку зору нижчої культури села у порівнянні з "вищою культурою міста"?

Тож не можна дивуватися, коли М. Крип'як, виступаючи з критикою рішень волевого конгресу РСФСР РКП, заявив на 12 Конгресі партії, що вона приймус до "єдиної неподільної" — очевидно Росії...

Цей конфлікт досить детально освідлений також у вичерпній праці Ю. Борисяка "Московська комуністична партія і совєтизація України", Стокгольм, 1960 р.

Але ще треба торкнутися тут і іншого питання, пов'язаного зі спробами ліквідації живих української мови на Сибіру, Далекому Сході та в інших місцях т.зв. РСФСР та положення всіх поневолевих народів Триєсерії. Це є питання т.зв. міграції населення, про яке згадує у своїй статті М. Сосновський, "Свобода" ч. 234 м.р., — "В. Щербинський в ролі ідеолога "національної політики". Дуже жаль, що більшість

наших авторів вивчають та обговорюють питання української мови та культури тільки у власній Україні, забуваючи, що біля 10-12 мільйонів українців тепер живе поза межами України. Українське питання тепер не обмежене лише до власного теруру України, воно існує в Казахстані, на Далекому Сході, в Узбекистані, а зокрема на Алтаї, і в нових, підляваних або вже в процесі будівництва міст, як в районі БАМ (Байкало - Амурської магістралі) та в надлежній Сибіру - Норильську, де з десяти тисяч українців, у більшості людей з доброю освітою, спеціалістів...

А як справа є з українцями Кубані та взагалі на Кавказі, де зростає боротьба проти обмосковлення? Напр. Грузинська Академія Наук розпочала друк 10-ти томового Арабсько - грузинського словника, а в Україні Академія Наук не має навіть копії вивчення Сходу, а колись був Інститут і були окремі видання...

Анатоль Юриця КРИТИЧНИЙ ПЕРОМ. На літературно - мистецькій та суспільно - національній темі (1955-1973). Трілі — Лос Анджелес, 1974, ст. 318.

Автор живе в Каліфорнії, упорядник його книжки, Іван Овечко в місті Грлі і тому подвійна місцевість появи цієї книжки, хоч ми такі не знаємо, де вона побачила світ.

Анатоль Юриця (народжений 1902 р.) недавно відзначав 70-ліття для народження та 50-ліття літературної діяльності. Цей ювілей влаштував був Український Культурний Осередок в Лос Анджелесі. Тепер вийшла книжка з його працями з років 1955-1973, які обіймають статті на літературно - мистецькі теми та рецензії на нові літературні твори (ст. 5-252) і публіцистику з тематикою: школа, преса, еміграційна громада, нація (ст. 253-318). Радше автор видав 7 книжок: 2 п'єси, одну збірку поезій, збірку оповідань та три книжки про поезію й стилістику літературних поетичних творів.

Найновіша його книжка "Критичний пером" така багаточасна змістом, що не можна, хоча б найкоротше, доінформувати читача про те, що в ній. На початку Юриця висвітлює статтю про "Мистецькі компоненти", а після того йдуть "Читач і критика" та "Клопіт з критики". Багатий вибір рецензій на нові видання, які (Закінчення на стор. 4-й)

Американська продукція, яка йде закордон, теж має свою "метрику". Товар, що кружляє всередині держави й не претендує на експорт, може обійтися без "метрики". Працюючи в Об'єднаних Націях, мені повсякчас доводилося відвоювати від сусідів наші мистецькі цінності.

І так: миска, колач, двійнята і дубанок, виконані старим майстром Возняком (школа гончарів Кошачка і Целіна) довго сгодили в габельці з підписом — "політ арт". Ікруєтована дерев'яна гудульська скринька збагачувала виробу Персії. Опішанський вазочки попадали у відділ Волгарі, а титані кролецькі рушники прикрашували габельтку з російськими дерев'яними іграшками.

Шойно, засвідчившись енциклопедією й ілюстраціями з книги "Українське мистецтво" в англійській мові, мені вдалося відвоювати наші скриньки, зібрати їх разом і в габельці з дуже скупним місцем появи вперше напис "юкреїніа арт".

Прийшло б, либонь, у безконечність шукати по мудрих книгах за зразками мистецтва — пластиками та фарбами та ще й з писанковими орнаментами.

Не пластика, ні туди не належать до народного мистецтва.

Для поживлення грошових оборотів, у розкуках за новизною, підприємчів люди (не мистці) просовують там і тут у продукцію фальшиві підмітки мистецтва. Мова тут про друковані скатерті, вишиванку порцеляну, пластикові ляльки, тачки, дерев'яні мальовані пісанки тощо. Все те, що продають машина, що виконують масовими кількостями, та ще й із синтетичного матеріалу, без будь - якого додатку творчої думки, без індивідуального підходу до предмету, без пов'язання з

Тому то всякі комітети і акції, ініційовані політичними групами, є на шкоду переслідуваним. Ми за те, щоб ці акції робилися через ПЕН Клуб, М і ж в арродну організацію Ажестті, конгресменів, сенаторів, президентів і студентські молоді організації, які не мають політичного забарвлення. Такі акції будуть ефективні і принесуть бажані наслідки для переслідуваних.

Юрій Стенювій

Оксана Апер ПОРТРЕТ МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ

У спогадах тих, що знали й любили Михайла Панасовича, вринає гарно збудована постать людини, вище середнього росту, з ясним волоссям і життєрадісним обличчям, з усмішкою білих зубів і замірними сірими очима.

Акуратність була його характерною рисою, — починаючи від рукописів та добре упорядкованої добриної бібліотеки й кінчаючи бездоганністю його одягу, — в усьому відчував артистичний смак, навіть мав красування добірно вишвану українським взірцем.

Дного вечора, повертаючись з мандрівки човном по Дніпру, його захопив своєю грацією танок малого циганчати й він дав йому 5 карбованців.

В товаристві, якого не цурався, Михайло Панасович міг бути чарівним: жартував, співав українські народні пісні, танцював, міг заграти на ролі валіє і частину увертюри з опери Євгенія Онсігін, що пам'ятав з Колетії. Він нічого не шкодував для гостей: ні вишваних українських скатерок, ні дороге вино, ні вишуканий стра.

Доброта, сердечність, людяність були прикметами його вдачі. Коли був студентом-стипендіатом і репетитором, він допоміг своїй сестрі Марусі одержати знущ освіту. В його приміщенні завжди жили родичі, чи то з його боку, чи з дружининного, або знайоми, яких треба було допомогти. На вулиці він не міг пройти повз жebraків і щедро давав своїй дитині гроші, щоб вона побігла й кинула бідому.

Відвоюємо ми загарблені нашу ікону, наш орнамент в польських суцільних килимах, наші буквинські настільники від румунів, наші титані босняцькі скатерті, що приходять "з метрикою" — Югославія. Будемося за нашого Щедрика, що облетів світовою сляге, щоб наш гудульський ліжники не-українці не знали чеканкавськими, борюмо на кожному кроці всі зразки чистого рідного мистецтва, а пластиків тади із спокійним серцем подаруємо в "презентів" сусідам.

Свою матір Ганну Михайла Панасович згадував у циклі "Мати" у збірці "Проростень". В першому вірші поет порівнює себе й своїх сестричок до пташенят, що кванлять у головах померлої матери:

«В журбі васильки в рута-ягата. Задумався ладан в синіх снях, і сумно-сумно пташенята кванлять у неї в головах.»

Михайло Драй-Хмара народився 28 вересня 1889 року в селі Малі Канилів на Полтавщині. Ватько його, Панас Драй, був розумний козак: він здобув деяку самосвіту, вписувався в читав газети, якісь час був пирів, що були темою однієї з його поезій останнього періоду. Його мучило безсоння і вночі часто було чути його кроки.

(Продовження буде)

Палата Репрезентантів проголосувала відкласти підвищення мита на нафту

Вашингтон. — Палата Репрезентантів у середу, 5-го лютого, 309-ма голосами проти 114-ох проголосувала законопроект, щоб відкласти на 90 днів встановлені президентом Фордом підвищення мита на імпортовану нафтову ропу. Як відомо, в кінці минулого місяця Президент підписав прокламацію, згідно з якою 1-го лютого мито на одну бочку нафтової ропи збільшилося на одного долара, а 1-го березня і 1-го квітня має зрости ще по одному доларові. Хоча у вівторок, 4-го лютого, Президент відбув наради з 95-ма республіканськими і

85-ма демократичними конгресменами, під час яких старався переконати їх, що підвищення в миті конче, щоб зменшити залежність ЗСА від чужих країн щодо пального та щоб зменшити вживання нафтових продуктів в Америці, Палата Репрезентантів таки проголосувала відкласти ці підвищення на 90 днів. Законопроект тепер піде до Сенату, який правдоподібно також схвалить його. Коментатори згадують, що якщо б президент Форд наклав „вето“ на цей законопроект, то в обох Палатах Конгресу буде потрібних дві треті голосів, щоб унеможливити це „вето“.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ПІВРІЧНИЙ ПОШИС УЧНІВ УМІ В НЬЮ ЙОРКУ

Нью Йорк. — Український Музичний Інститут Америки — Відділ в Нью Йорку повідомляє, що в неділю, 9-го лютого ц.р. о год. 4-й по полудні тут в залі УТ — 149 2-га евеню відбувається піврічний пошис учнів. Участь в пошисі візьмуть: Б. Аєрбе, М. Аєрбе, А. Аєрбе, М. Віскун, А. Ганкевич, Ю. Ганкевич, А. Гарасимчук, О. Гарасимчук, Т. Гузман, Л. Думич, М. Іванків, У. Кенді, І. Копка, М. Левко, М. Луцький, М. Мачай, Р. Мельниченко, Т. Пєральта, Т. Порятко, Х. Саллак, Д. Саллак, Р. Сачко, В. Шевчук, С. Шерєг, В. Шумилончик, О. Шумилончик і В. Яремчук.

ком в Бавнд Бруку закупило від власника українця друкарню в Нью Йорку, яка в основному буде призначена для потреб УЩЄРКВ в ЗСА, проте керівництво друкарнею приймає до друку від першого лютого ц.р.

праці, головню від українських національних організацій і установ. В новій і відремонтований друкарні, яку названо ім. св. Софії, вже був друкований календар-альманах УЩЄРКВ на 1975 рік. Друкарню в Савт Бавнд Бруку, яка існує вже понад 20 років, призначено до друку виключно англійських видань.

Рада Резерв обнизила дисконтову стопу

Вашингтон. — Федеральна Рада Резерв у вівторок, 4-го лютого, знову обнизила дисконтову стопу, тобто відсотки, які ця Рада накладає на свої позички для банків. Дисконтова стопа була обнижена з дотеперішніх 7 1/2 до 6 1/2 відсотків. Це вже третє обниження д-

сиконтової стопи за останніх два місяці. В кінці минулого року ця стопа виносила 8 відсотків. Обниження дисконтової стопи має на меті полегшити можливість одержання кредитів, збільшуючи тим децю постачання грошей, що мало б стимулювати сповільнену економіку країни.

УКРАЇНЕЦЬ НА МІЖНАРОДНІЙ КОНВЕНЦІЇ

Кент Огайо. — Проф. Осип Мартинюк з університету Кент Стейт матиме доповідь на міжнародній конвенції спеціалістів від освітлення. Конвенція відбудеться у вересні ц.р. в Лондоні, Англія. Тема доповіді проф. Мартинюка — „Вплив освітлення на поведінку людини.“ Професор Мартинюк вчить архітектуру на університеті Кент Стейт і бере живучу участь у громадському житті північного Огайо.

Закликають Конгрес надати наглу фінансову допомогу містам

Вашингтон. — Заявляючи, що економічна програма президента Джералда Форда не розв'яже серйозних проблем міст, делегация посаджиків закликала Конгрес негайно схвалити багатобликову фінансову допомогу для міських і сільських урядів. Делегация, яка представляла Конференцію Посадників ЗСА, заявила Сенатській підкомісії міжурядових

з'язків, що американські міста опинилися в „економічних кліпках“, які змушують уряди обмежувати послуги, звільнювати робітників і підвищувати податки. Ньюйоркський посаджик Абрагам Бім сказав, що вплив економічної рецесії на міста такий важкий, що тільки наглі і масивна фінансова допомога федерального уряду може змінити ситуацію ще перед кінцем цього року.

В Асторії відбудеться великий концерт колядок, пісень і танців

Асторія, Н.Е. — Парохіяльня Рада місцевої української католицької церкви Чесного Хреста інформус, що в неділю, 9-го лютого ц.р. о год. 4-й по полудні тут в аудиторії Брават Гайскула при 31-й евені і 48-й вулиці відбудеться великий концерт коляд, пісень і танців при святині Роківинам Української Незалежності. В концерті візьмуть участь 6 місцевих ансамблів, у їх разом понад 200 осіб виконавців, а саме: хор церкви св. Володимира з Геметеду, ди-

ригент Степан Марусевич; Студія українських народних танків і балету Уляни Кунинської - Шмеринської; хор церкви Чесного Хреста в Асторії, диригент Осип Длабога; Школа Вандуристів ООЧСУ з Геметеду під керівництвом о. Сергія Кіндрявого - Пастухова; „Молода Дука“, диригент Семен Копирний і Українські Танцюристи з Асторії під керівництвом Олени Отривко. Святоче слово на концерті у двох мовах виконає проф. Володимир з Геметеду, ди-

рського університету, директор Українського Наукового Інституту в університеті „Молода Дука“ вступить перший раз на концерт об'єднано з іншими відділами (Нью Йорк, Іоніверс, Пасейк, Геметед, Асторія). Пробонок з концерту призначений на віднову парохіяльного будинку, який користуються Школа Україномовства й інші українські організації та установи. Керівником концерту буде Володимир Гемтш. Вступ на концерт 4 долари для дорослих, 2 дол. для молоді від 13 - 19 років; для дітей до 12-го року життя вступ вільний.

Виставка Картин та Рисунок АРКАДИ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН
відбудеться
від 3-го - 21-го лютого 1975 р.
в THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CENTER FOR CONTINUING EDUCATION
1301 East 60th Street, Chicago, Illinois
Відкрита кожного дня від 10-ої ранку до 8-ої вечора.

Увага! Увага!
Пластунки і Пластунки!
У ВІСІ від 16-го РОКУ ЖИТТЯ Шлем'я „Черні Стєж“ влаштує кулдукаційний табір
СТЄЖНИ КУЛЬТУРИ ч. 8
який відбудеться
від 14 до 28-го червня 1975 р.
в стодлиці ЗСА - Вашингтоні
Зголошення висилати до 30-го квітня 1975 р.
до пл. сен. Олі Масник, на адресу:
OLA MASNYK
8614 Hidden Hill Lane Potomac, Md. 20854
Слідкуйте за дальшими оголошеннями!

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ
почувається до пригноного обов'язку, зложити шкуру подяку
ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНІ Агустині Хома
за довгорічну побну посади і подвижної жертвенности працю, при підготові і переведенню господарської гасити наших розважових імпрез.
Поважний дохід з цих імпрез уможливило Т-ву весті широко-розгорнену національно-спортивно-виговну діяльність серед української молоді.
Нехай Всевишній благословить Вас кріпким здоров'ям і всіми благами.
УПРАВА ТОВАРИСТВА

В ЧИКАГО ВІДБУДЕТЬСЯ ЗУСТРІЧ ВОЯКІВ

Товариство „Войківщина“ в Чикаго уладжує в неділю, дня 23 лютого 1975 р. о год. 5-й по полудні, в залі Народного Союзу, четверту з черги зустрічі Войків. Такі зустрічі в Чикаго своєю містєцькою програмою з атракцією і милою культурною розвагою не лише для уродженців і колишніх мешканців Войківщини, але й для гостей.

У виконанні програми беруть участь: проф. Адам Антонюк — відкриття, М. Сьо бодян, учениця середньої школи — декламация „Володимир Андрушко — гумореска про Войків і Вотеґейт, Стефанія Галамай і Михайло Цизда — спів коломийок, бойківська музика під керівництвом проф. Василя Дзюля та інші несподіванки.

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ В НЬЮ ЙОРКУ

Управління Української Православної Церкви з осід-

ПОВІДОМЛЕННЯ
Сповідасмо, що Видавництво Отців Василія в Нью Йорку видало другий наклад моноґрафії
„ЯСНА ГОРА В ГОШЕВІ“
В написав о. МАРКО М. ДИРДА, ЧСВВ
В ній автор описує цю історію так самог мастири в Гошеві, як і чудотворної ікони Божої Матері в його церкві. Це чудотворне місце прославилось численними чудесами, про які знає український народ у Рідному Краю і поза межами його. Щоб зберегти славу гошевської Ясної Гори, що моноґрафію видали в серві Української Духовної Бібліотеки. Ціна одного примірника 3.00 (три) долари. На пошту послілку треба додати 25 центів. Цю книжку можна замовити в автора:
REV. MARKO DYRDA, OSBM,
201 Taylor St., N.E., Washington, D.C., 20017, U.S.A.

СТАНІЦІЯ БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ В НЬЮ ЙОРКУ
повідомляє, що
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
відбудуться
в п'ятницю, 7 березня 1975 р.
в Українському Народному Домі в Нью Йорку, Н. Й.
при 140-142, 2-га Авеню, в кімнаті ч. 22
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 7-Й ВЕЧОРА
Присутність всіх Членів обов'язкова.
УПРАВА СТАНІЦІЇ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖКУ МОГИЛІ
Голови Видавничої Комісії книги діячів українського театрального мистецтва „Наш Театр“
бл. п. сотинна Юрія Кононіва
на видавничий фонд книги „Наш Театр“ зложили:
(Друга листа)
по 25.00 дол. — В. і С. Магмет, С. і І. Луцьк;
по 10.00 дол. — Т. і С. Турецький, Л. Рудзінський;
по 5.00 дол. — Н. і П. Вулик, О. Голіньський, І. Клемко, В. Шпирка, Ф. Химера, Б. Курялик, Р. Пенюк, М. Красножоний, І. Іванчук, М. Кизима.

КОМІТЕТ СПІВПРАЦІ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В НЬЮ ЙОРКУ, Н. Дж.
І. УД УЦА - ОБВУА - УЦА
— влаштують —
ТРАДИЦІЙНІ ВОЯЦЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ
в суботу, 8-го лютого 1975 р., о год. 8-й веч.
в ЗАЛІ POLISH HOME — 415 — 16th Avenue, IRVINGTON, N.J.
Оркестра Б. Гірняка
Співають: І. РАКОВСЬКИЙ і М. ШКВАРКО
БУФЕТ В ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ. Вступ \$10.00 зі столиком, студенти \$5.00.
Столики замовляти в „Діпро“, тел. 373-8783

Українці перебирають Garden State Arts Center at Holmdel, N.J.

НЕЗАБУТНІ ХВИЛИЩІ МІНУЛОГО РОКУ — НЕ ПРОШУЄТЬСЯ ТАКОЇ ІМПРЕЗИ ЦЬОГО РОКУ!

Чому — На Другий Український Фестиваль Коли — Субота, 7-го червня 1975 року
(За подробицями, слідкуйте за черговими оголошеннями)

ПОДЯКА
У четвер, 9-го січня 1975 року, нещадно, на розріз серця помер наш ДВОЮРІДНИЙ БРАТ, КУЗЕН І РІДНИЙ БРАТ
бл. п. ГРИГОРІЙ ЛЕСИК
Цією дорогою шлюстєтью подяку Вєч. Отцю Крилошантові Тапчаку за теплі слова розради, за слова батьківської потіхи та за пранальну проповідь в часі Служби Божої, о. Сотрудиткові Д. Клуці за відправлення Панахид, Служби Божої та похоронів.
Сердечно дякуємо панам П. Лабіньскому, інк. Я. Оцуцькові, М. Слободинові і А. Захаркові за сльві під час похоронних відправ.
Між іншим щиро дякуємо вєм Приятелям, Знайомим, Членам парохії Укр. Кат. Церкви в Нью Врансвє, та Вєім, що прибули на Панахиду і похорон і за ангелом співчуття в нашому тяжкому горю, за квітні панєтву Слободіанам, Литвинам з Ірвінгтоном, Відділу ООЧСУ, за покєртня на Службу Божу та на інші благородні ділі, панєтам Лабіньським, Власам, Ціхам, Кизимам, Сєстринтву при Укр. Кат. Церкві, А. Стефаніському, Якубовичу і Ф. Ліпоницькому, а також Сєстринтву при Укр. Кат. Церкві під проводом пані М. Слободіан за влантвування трини шєдла похоронів.
Щиро подякує складасмо за пранальні промови в часі Панахиди Панам Гр. Добушени, інк. А. Гомарону від місцевого Відділу ООЧСУ і Якубович від місцевого Відділу УЩЄА, за останній салют з пранором п. Івахоні і за похильний салют в часі Панахиди та за теплу агідку про Похильного в часі трини п. М. Слободінової. Хай милосєрний Господь нагородить Вас вєх шєдрийми лєсакми, а пам'ять по бл. п. Григорію зашлюстєтьє животоу у наших серцях, його скромність і вєрні посвяттєняє для поміч блєжньому їх будуть для нас дороговказом.
ВІСНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Двоюрідний брат ДАМІАН з дружиною ЛЕДОЮ ГЕЦА і дітьми, блєска-й дальша Родина

ПЛАСТОВІ КУРЄНІ УПС І УСП „ЛЮОВІ ЧОРТИ“
Ділямось сумноо вісткою з Дружинами і Приятелями, що дня 4-го лютого 1975 року в Європі, нещадно, відійшов на Вічність наш Незабутний ДРУГ
ЄВГЕН ВРЕЦЬОНА
(ВЕКЕНЕР-ХЕМІК)
Член УЮ, ОУН, УПА І УТФ
ВІСНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ПРОВІД ПЛАСТОВИХ КУРЄНІВ „ЛЮОВІ ЧОРТИ“
Замість квітін на могилу, проситєсь скласти похорон на „Лєову Шєду“ с/о PLAST INC. 140 2nd Avenue, New York, N.Y.

Ділямось сумноо вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в Львівку коло Турки, Україна, 2-го лютого 1975 року, на 38-му році життя, нещадно, упокоївся в Богі
бл. п. МИХАЙЛО РОСЦШЕВСЬКИЙ
В глибокому смутку зашлює:
дружинку — ЮГАННО
доньки — ОУСЬКУ І ІВАНКУ
батька — МІХАЙЛА в Америці
маму — МАРІЮ та Тєстєв з рідними в Львівку
брата — ІВАНА з дружиною ЮЛЄЮ та дітьми
тєту — ЮГАННО з рідною
Влєкчу і дальшу Родину в Україні, Польщі і Америці

ПОДЯКА
Ділямось сумноо вісткою з Рідними, Приятелями, Земляками і Знайомими, що в середу, 22-го січня 1975 р. в Алєнтамі, Па., нещадно, відійшов у Вічність, наш Дорогий МУЖ, ТАТО, БРАТ І ДІДУСЬ
бл. п. ПЕТРО ГЕНТІШ
народжений 4-го липня 1905 року в Уєтриках Дєлїнних, пов. Лєсько в Україні, голова 21-го Відділу Організації Оборони Лємківщини, рідчасно був касиром Комітєту за Парієрхат.
ПАНАСТАС відбуєся в п'ятницю, 24-го січня 1975 р. в похоронному заведенні Kohut Funeral Home.
ПОХОРОННІ ОВРЯДІ відбуєся в суботу, 25-го січня 1975 р. в українській католицькій церкві св. Івана в Нортгемптон, Па., в оєписі на парохіяльному кінєтарті.
Горєм оєчєдєні:
АННА — вдова
ЛЮБОМІР — син з дружиною ЛЮСЄЮ і дітьми
ДАРЯ — донька з мужем ДАНІЛОМ і дітьми
сєстри: ОЛҐА і ІВАНКА і брат МІКОЛА в Україні
брат ТОМА з рідною в Австралії
та блєска і дальша Родина в Польщі і в Америці
Цією дорогою складасмо ширєсєрєдну подяку Високоєрєдєбному Отцю моєму, С. Чєхлєському і Отцю М. Ватю за молитви і прєкрасні похоронні відправі та слова потіхи. Також Отцю Чєхлєському за молитви і слова співчуття.
Дякуємо Дружині Юскієного, що вєсли домошню на Вічній Слєпнєві, а також за пранальні промови над домошнєю.
Оєбно дякуємо за пранальну промову в часі трини: наша Хорвата в Бєні Відділу Лємківської Організації, пан д-р Вєлєньський з Головної Управи за Парієрхат, паня Котляра — прєдставника Головної Управи ООЛ, Сердєчно дякуємо усім Приятелям і Знайомим за щирі поміч, потіху і числєвну увагу в похоронах, вивє співчуття, квітні, молитви, дятки на Студію Божу та інші добродієні дієлє.
Оєобливо з глибоки серця дякуємо за чудовий спів церковному хорєві, в такєк мужєцькому хорєві Ігнєй Вєлєк.
Хай Вєс усіх Милосєрний Господь нагородить за добротність в часі нашого високого горю по втраці сємє Україн-Панєвєйшєни, яку Похильний наш ДРУГ любив, дорогого і дуже доброго МУЖА, Батька, а найбільшє ДІДУСЯ!
ВІСНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Вдова АННА з Дітьми і євчєнами

ПОДЯКА
Ділямось сумноо вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 5-го лютого 1975 року, по короткій полуді, несподівано помер на 38-му році життя
бл. п. МИХАЙЛО СЕМЕНОВИЧ КРАВЧУК
АРХІТЕКТ-МНОТЕЦЬ
ПАНАСТАС буде відправлений в п'ятницю, 7-го лютого 1975 року о год. 7:50 вечора в похоронному заведенні Conroy Funeral Home, 21 East 2nd Street, Bound Brook, N.J.
ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА в суботу, 8-го лютого 1975 р. о год. 9-й ранку в церкві св. Андрєя, а оєписі похорон на цїм же кінєтарті.
Оєчєдєні Родина:
дружина — ВєРА
дєчка і зєть — СЛАВНА і ОЛЄГ ПAVЛОВСЬКИЙ
внуки — ХРИСТИНА, ТАРАС і НАТАЛКА
Замість квітін проситєсь скласти похорон на Фонд Православної Семінарії в Бавнд Бруку, Н. Дж.

